

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Pedagogická fakulta
Katedra biologie a environmentálních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil student: Bc.Jana Nováková

Název práce: Exkurze po březích řeky Vrchlice, zaměřené na dřeviny, se žáky základní školy

vedoucí práce: RNDr.Jana Skýbová, PhD.

1. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ strategie použitého výzkumu, náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh, apod.):

Práce s přílohami obsahuje 157 stran, seznam literatury čítá 22 položek, včetně různých internetových zdrojů. Diplomová práce se zabývá tématem exkurze po březích řeky Vrchlice se žáky základní školy, zaměřené především na dřeviny. Teoretická část se věnuje rešeršním způsobem obecnému popisu tohoto údolí, charakteristice a zdejším výskytu živočichů a rostlin. Jsou zmíněny také obecné principy organizování exkurzí. Nejpodrobněji jsou charakterizovány vybrané druhy dřevin, které se staly výchozími pro tvorbu pracovních listů a pro přírodovědnou exkurzi. Další část diplomové práce se zabývá výzkumem pomocí dotazníkového šetření. Cílem tohoto šetření bylo zjistit zájem učitelů okolních základních škol o pracovní listy s problematikou dřevin podél řeky Vrchlice. Na základě vyhodnocení dotazníkového šetření byly vypracovány pracovní listy k vybraným dřevinám (v příloze práce je uvedeno jejich správné řešení) . Tyto pracovní listy byly prakticky ověřeny při následné exkurzi. Dále autorka sledovala, jaký způsob výuky učitelé preferují při výuce o dřevinách a zda tuto naučnou stezku znají a využívají ji. Osloveni byli všichni učitelé přírodopisu na základních školách v Kutné Hoře a přilehlých obcích. Dotazníky byly předány osobně na těch základních školách, které by mohly mít zájem o již zmíněné pracovní listy. Osloveno bylo 14 ZŠ. Bylo stanoveno 7 hypotéz o poznání názorů vyučujících. Zpracovaných dotazníků bylo 29. V závěru diplomové práce bylo zhodnoceno splnění všech vytyčených cílů. Proporcionalita teoretické a vlastní práce je vyvážená.

2. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citování a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost a dodržování předepsaného formálního členění kapitol, úroveň shromáždění a zpracování údajů a závěru, kvalita tabulek, grafů a příloh, apod.):

Formální úprava, citování literatury je standardní, práce je sepsána přehledně, grafická úprava příloh a formální členění kapitol je plně dostačující. Místy se v textu objevují stylistické neobratnosti.

3. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, možný praktický přínos silné a slabé stránky, originalita myšlenek, apod.):

Celkový dojem z předložené práce je vcelku příznivý. K sepsání kapitoly Charakteristika lokality byly použity pouze dva literární zdroje, chybí nějaké vlastní postřehy autorky, třeba z terénních pochůzek v zájmové lokalitě. Přírodní podmínky zájmové lokality tedy mohly být zpracovány podrobněji (vhodný by byl i detailnější odkaz na zdejší zdařilou naučnou stezku, kde je řada druhů vyfotografována. Stezka je prezentována i na internetu). V práci chybí zařazení alespoň několika fotografií z trasy zamýšlené exkurze. Dostatečně pro dané účely je zpracována charakteristika dřevin bývalého arboreta na břehu řeky Vrchlice. Některé

formulace v diplomové práci nejsou příliš vhodné, objevují se i překlepy např. „Nacházíme se u amfibolitového lomu, kde bych ráda upozornila na pcháč zelinný, který tu roste hojně a pod ním si našla útočiště rosnička zelená (str.14)“ – bude tam rosnička i při uspořádané exkurzi?, Na travnatých plochách se ukrývá potměník a brouk mrchožrouta housenkáře (str.11), oba druhy strakapoudů malý i velký (str.12) – u nás žije více druhů strakapoudů, na miříkovitých rostlinách se pasou housenky otakárka ovocného a fenyklového (str.13), Po vodní hladině se pohybují ploštice bruslařky obecní, vodoměrky štíhlé a hladinatky člunohřbeté, spirálovitě jezdí vírníci obecné (str. 14), mapovník *Rhizocarpon oederi* (str.15) – vědecké názvy s píšou kurzívou. Citovaný pramen Klain a Novák (2016) není uveden v seznamu použité literatury. Na str. 20 je zařazen obr. 1, chybí ale jeho popis. U hypotéz je vždy potřeba pro potřebu kvantifikace uvádět „všichni“, „většina“ či procentuální podíl (není vždy uvedeno, viz např. hypotéza 3: Vyučující chodí se žáky na přírodovědné exkurze. Autorka hypotézu potvrzuje, není ale zohledněno jaké % či podíl učitelů tak činí). Nejasné je formulování hypotézy: Učitelé přírodopisu neučí o dřevinách buď pouze teoreticky, nebo pouze prakticky.

Nicméně celkově lze konstatovat, že v úvodu práce stanovené cíle byly autorkou splněny a práce může být zejména svou praktickou částí přínosem pro pedagogy.

4. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

1/ Co je konkrétně vidět na obr. 26?

2/ Co znamená zápis *Magnolia x soulangiana* (str.50)

3/ O jaký druh potměníka jde (zmiňován na str.11)?

4/ Na str. 13 se píše o obou našich druhích otakárků a jejich zařazení do Červené knihy. Ta je ale již staršího data, jaké je postavení těchto motýlů v posledním Červeném seznamu a ve vyhl.č.395/1992 Sb.?

5/ Co to je botanická lupa? Je nějaký rozdíl od zoologické?

6/ S jakými hlavními problémy se žáci při exkurzi potýkali?

5. ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ

Předložená práce podle mého názoru vyhovuje nárokům na diplomové práce předkládané na KBES Pedagogické fakulty a tudíž ji doporučuji komisi k přijetí.

Datum: 6.5.2018

Prof.RNDr.Lubomír Hanel CSc.